

ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 57

บทที่ 13

การรายงานตนเมื่อถูกอ้างเป็นพยาน

ข้อ 1. เนื่องจากเคยปรากฏว่าข้าราชการตำรวจที่ถูกอ้างเป็นพยานในคดีอาญาบางคนเบิกความและเลื่อนแตกต่างกับถ้อยคำของตนเองที่ให้ไว้ในชั้นสอบสวน หรือพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์มาด้วยกันให้การคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง กระทำให้เป็นที่ระวางสงสัยในถ้อยคำนั้นเป็นเหตุให้เสียความเที่ยงธรรมและบางทีก็เป็นผลให้ตำรวจผู้นั้นเองต้องมีโทษฐานแจ้งความเท็จหรือเบิกความเท็จได้ พุทธิการณ์เช่นนี้ไม่เป็นที่พึงปรารถนาในทางการตำรวจ

ให้พึงเข้าใจว่า การรักษาความสงบเรียบร้อยนั้นเป็นหน้าที่อันสำคัญของตำรวจ ตำรวจพึงระลึกลู่เสมอว่า ตนมีหน้าที่ในการนี้ยิ่งกว่าบุคคลอื่น ในการที่จะต้องดูแลรักษาเหตุการณ์ด้วยความระมัดระวังให้เหมาะสมกับหน้าที่ เมื่อประสบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต้องพยายามสังเกตและจดจำพฤติกรรมนั้นไว้โดยละเอียดและด้วยความเที่ยงธรรมเพื่อประโยชน์คั่งงว่านี้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องอบรมตำรวจในบังคับบัญชาชอบตนให้เป็นผู้มีไหวพริบรู้จักสังเกตการณ์ที่ควรต้องสังเกตและจดจำอย่าให้พลาดสิ่งทีควรรู้ควรเห็น แต่ตนเองมิได้สนใจสังเกตหรือจดจำไว้ ครั้นถูกซักถาม ก็ให้ถ้อยคำที่ถูกต้องไม่ได้บางครั้งากก็ให้การพอให้พ้นตัวเช่นนี้เป็นต้น ไม่ควรที่จะให้มีอยู่ในนิสัยของตำรวจเป็นอันขาด เมื่อไม่รู้ไม่เห็นหรือจำไม่ได้ก็บอกไปตามตรงก็ยิ่งดีกว่าบอกส่งๆไป หรือบอกเพื่อโอ้อวดหรือแสดงให้เห็นว่าตนรู้เห็นเหตุการณ์ถี่ถ้วนตลอดในข้อที่ซักถาม ซึ่งไม่เป็นความจริง อีกประการหนึ่งสิ่งเฉพาะหน้าที่ควรรู้ความเห็นแท้ๆ โดยมิต้องให้ความสังเกตเป็นพิเศษอย่างใด หรือได้รู้เห็นมาแล้ว แต่มิได้เอาใจใส่ที่จะสังเกตหรือจดจำไว้ ครั้นถึงเวลาให้ถ้อยคำหรือเบิกความก็ไม่รู้ไม่เห็นจำไม่ได้ คั่งงี้ก็ไม่สมกับหน้าที่ของตำรวจผู้รักษาความสงบเรียบร้อยที่ดี ตำรวจจะต้องพยายามกระทำตนให้เป็นผู้มีหูไวตาไว ไหวพริบต่อเหตุการณ์ รู้จักสังเกตในสิ่งทีควรสังเกต และจดจำไว้เพื่อความเที่ยง-ธรรม ในหน้าที่เชิดชูเกียรติศักดิ์ของตำรวจให้เป็นที่นิยมนักใคร่นับถือของประชาชนต่อไป คดีบางเรื่องแม้จะมีพยานตำรวจผู้เดียวก็อาจถือเป็นข้อชี้ขาดได้ โดยปราศจากสงสัย ฉะนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาหมั่นอบรมตำรวจในเรื่องนี้และถือเป็นความสำคัญส่วน

ข้อ 2. เมื่อข้าราชการตำรวจถูกอ้างเป็นพยานในคดีอาญา ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) คดีอาญาที่พนักงานอัยการอ้างตำรวจเป็นพยาน ถ้าผู้ถูกอ้างเป็นนายตำรวจชั้นประทวน และพลตำรวจ ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้ทำการสอบสวนในคดีนั้นหรือสารวัตร หรือผู้บังคับกองเรียกผู้ทีจะเป็นพยานนั้นชี้แจงความจำของคนที่ได้ให้การไว้ใน การสอบสวน เพื่อป้องกันการหลงลืม แต่ถ้า

เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรถูกอ้างเป็นพยานแล้ว เป็นหน้าที่ของตำรวจที่ถูกอ้างนั้นเตรียมตัวเป็นพยานตามที่บันทึกไว้ในสำนวน แม้ส่งสัปดาห์ประเด็นข้อใด ก็ให้ติดต่อกับพนักงานอัยการผู้ว่าคดีในคดีนั้น

(2) ถ้าจำเลยในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องได้อ้างว่าตำรวจคนใดเป็นพยานจำเลยในคดีอาญา

ก.คดีธรรมดา ให้ตำรวจที่ถูกอ้างรายงานชี้แจงข้อความที่ตนรู้เห็นต่อผู้บังคับบัญชาที่ปกครองโดยตรงในที่นั้นทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน ถ้าไม่สามารถหรือไม่มีเวลาพอที่จะรายงานให้ทราบได้ตามกำหนดนี้ก็ให้รายงานโดยเร็วที่สุดที่สามารถจะทำได้ เมื่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงรับรายงานทราบก็เป็นอันพอ แต่ถ้าปรากฏว่าเหตุผลที่จะเบิกความตามจำเลยอ้างนั้น เกี่ยวแก่ระเบียบทางการของกรมตำรวจแล้ว ถ้าเป็นตำรวจในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บังคับบัญชานั้นเสนอ ไปจนถึงผู้กำกับหรือผู้บังคับการ นอกจากนี้ให้เสนอจนถึงผู้บังคับกองพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง

ข.คดีอุกฉกรรจ์ หรือคดีเกี่ยวแก่การเมืองหรือคดีสำคัญซึ่งจำเลยมีอิทธิพลให้รายงานเหตุผลที่ตำรวจผู้ถูกอ้างเป็นพยานรู้เห็นเพียงใด จนถึงผู้บังคับการหรือผู้กำกับการดังกล่าวในท้ายของวรรคก่อนและให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับการหรือผู้กำกับการพิจารณาเสนอ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือทราบเป็นเรื่องๆไป

ข้อ 3.คดีที่ราษฎรฟ้องข้าราชการตำรวจในคดีอาญา เนื่องจากการกระทำการตามหน้าที่ ถ้าราษฎรอ้างตำรวจเป็นพยานได้ ตำรวจผู้ที่จะเป็นพยานนั้นรายงานข้อความที่ตนรู้เห็นต่อผู้บังคับบัญชาของตนตามลำดับชั้น ถ้าเป็นตำรวจในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ให้รายงานถึง ผู้บังคับการ เว้นแต่หน่วยใดมีผู้บังคับบัญชาเพียงชั้นผู้กำกับการก็ให้รายงานถึงผู้กำกับการ นอกจากนี้ให้รายงานผู้บังคับกอง และให้เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวกับความเสื่อมเสียแก่กรมตำรวจแล้ว ให้เสนอรายงานนั้นจนถึงกรมตำรวจ

ปรากฏว่าพยานโจทก์ซึ่งเป็นนายตำรวจได้รับหมายนัดของศาลแล้วไม่ไปศาลและไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ศาลทราบ ทำให้ศาลต้องเลื่อนการพิจารณาคดีไปบ่อยๆ เป็นเหตุให้การพิจารณาคดีของศาลต่อล่าช้า เสียหายแก่ราชการศาลและตัวคู่ความด้วย เพราะคดีบางเรื่องหาพยานไปศาลก็อาจจะทำให้การพิจารณาพิพากษาเสร็จได้ในปีนี้แต่เมื่อพยานส่วนมากที่เป็นนายตำรวจไม่ไปศาลตามวันนัดเช่นนี้ จึงทำให้คดีของศาลต้องค้างการพิจารณา อันเห็นเหตุให้คดีค้างพิจารณาของศาลอาญาค้างปีมากกว่าที่ควรจะเป็น

จึงให้นายตำรวจที่ต้องไปเป็นพยานศาล ขอให้ไปตามกำหนดนัด ถ้าหากมีเหตุขัดข้องก็ขอให้แจ้งศาลอาญาทราบก่อนวันนัดพิจารณา

(วรรคสี่.....ยกเลิก)

(ข้อ 3. “ วรรคสี่” ยกเลิกโดย ระเบียบ ตร.ฯ (ฉ.2)พ.ศ. 2530 ลง 13 ส.ค.2530 16/30)